

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	7
1. Cel książki	10

CZĘŚĆ I. PODSTAWY KONCEPCYJNE

2. Od europejskiej emigracji do imigracji	15
3. Przesłanki emigracji ostatniej w Polsce	24

CZĘŚĆ II. MIGRACJE PRZEDAKCESYJNE

4. Krótkotrwałość i niepełność migracji w dobie transformacji systemowej	37
4.1. Krótkotrwałość migracji	37
4.2. Migracja niepełna – formą dominującą	40
4.3. Emigracja okresu transformacji	53
4.4. Podsumowanie	60

CZĘŚĆ III. WPŁYW WSTĄPIENIA POLSKI DO UNII EUROPEJSKIEJ NA WIELKOŚĆ I KIERUNKI MIGRACJI ORAZ CECHY MIGRANTÓW

5. Ile osób odpłynęło z Polski po 1 maja 2004 roku?	65
6. Kierunki geograficzne oraz dynamika migracji przed akcesją i po niej	76
6.1. Notka o metodzie badania	76
6.2. Ogólne prawidłowości	80
6.3. O znaczeniu Wielkiej Brytanii	88
7. Cechy osób migrujących przed akcesją i po niej	95
7.1. Płeć i wiek	96
7.2. Poziom wykształcenia	99
7.3. Typ miejsca zamieszkania	101
8. Regiony pochodzenia (zamieszkania) osób migrujących przed akcesją i po niej	104
8.1. Ogólne prawidłowości	104
8.2. Region a cechy osób migrujących	107
9. Cechy migrujących – próba interpretacji	110

CZĘŚĆ IV. MIGRACJE POAKCESYJNE A POTENCJAŁ MIGRACYJNY

10. Selektywność odpływu – ku wygaszaniu rezerw migracji	121
10.1. O „wyrównaniu szans”: region i kategoria miejsca zamieszkania przed migracją	121
10.2. Cechy jednostek a skłonność do migracji: płeć, wiek i poziom wykształcenia	125
10.3. Geograficzne kierunki odpływu z Polski a selektywność migracji	127
10.4. Zróżnicowanie ubytków demograficznych na skutek migracji	130
10.5. Poszukiwanie wyjaśnień	133

CZĘŚĆ V. STRATEGIE MIGRACYJNE

11. Racjonalność migrantów poakcesyjnych	143
11.1. Makroracjonalność migrantów poakcesyjnych	144
11.2. Mikroracjonalność migrantów poakcesyjnych	145
12. Zasoby migrantów na rynkach pracy krajów przyjmujących – diagnoza	147
12.1. Charakterystyka migrantów poakcesyjnych w zwierciadle statystyk krajów przyjmujących	147
12.2. Pozycja polskich pracowników na wybranych rynkach pracy	149
12.3. Alokacja sektorowa Polaków w krajach przyjmujących	151
13. Kapitalizowanie i dekapitalizowanie indywidualnych zasobów migrantów poakcesyjnych	160
13.1. Mobilność społeczno-zawodowa migrantów poakcesyjnych	160
13.2. Dekwalifikacja, dewaluacja, degradacja zawodowa czy „konstruktywne zawieszenie” migrantów poakcesyjnych?	162
13.3. Wychodzenie z nielegalności	169
13.4. Strategie ekonomiczne: proaktywne czy reaktywne?	171
14. Migracyjny kapitał społeczny	175
14.1. Strategie migranckich gospodarstw domowych na obczyźnie	175
14.2. Sieci migranckie	182
14.3. Skupienia przestrzenne Polaków w wybranych krajach przyjmujących	185
15. Transfer kapitałów migrantów poakcesyjnych	197
15.1. Transfer środków pieniężnych	198
15.2. Transfer innych kapitałów	203
16. Strategie powrotów migrantów poakcesyjnych	206
16.1. Deklaracje chęci pozostania i powrotów w badaniach poza statystyką publiczną i ich wiarygodność	206
16.2. Strategie powrotów, przeczekania, pozostania	213
16.3. Modele powrotów: powrót intencjonalnie zakończony i powrót intencjonalnie nieprzewidywalny	216
16.4. Zachowania migrantów wobec globalnego kryzysu gospodarczego	220
16.5. Płynność powrotu	222
17. Synteza poakcesyjnych strategii migracyjnych	224
Zakończenie	229
Literatura	234